

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 57 hallituksen esityksen johdosta laiksi maatalouden investointivarauslain muuttamisesta

Eduskunta on 3 päivänä lokakuuta 1986 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 117 laiksi maatalouden investointivarauslain muuttamisesta.

Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt eduskunnan valiokuntaan 5 päivänä lokakuuta 1984 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämän ed. Puolanteen ym. lakialoitteen n:o 74/1984 vp. laiksi maatalouden investointivarauslain muuttamisesta ja eduskunnan valiokuntaan 14 päivänä lokakuuta 1986 lähettämän ed. Perhon ym. lakialoitteen n:o 103 laiksi maatalouden investointivarauslain 2 §:n 2 momentin kumoamisesta sekä eduskunnan valiokuntaan 17 päivänä kesäkuuta 1983 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämän ed. Anttilan ym. toivomusaloitteen n:o 124/1983 vp. maatalouden investointivarausjärjestelmää koskevien säännösten tarkistamisesta, eduskunnan valiokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi 20 päivänä maaliskuuta 1984 lähettämän ed. Poutasen ym. toivomusaloitteen n:o 136/1984 vp. maatilatalouden verotuksessa myönnettävän investointivaruksen vähimmäismäärän alentamisesta ja eduskunnan valiokuntaan 4 päivänä huhtikuuta 1986 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämän ed. Westerlundin ym. toivomusaloitteen n:o 259 maatalouden investointivarausmahdollisuuksien laajentamisesta.

Vuoden 1983 alusta voimaan tulleen määräaikaisen maatalouden investointivarauslain mukaan maatilatalouden harjoittajalla on verovuosilta 1983—1987 oikeus tehdä veroilmoituksessaan investointivaraus. Investointivaruksen määrä voi olla enintään 20 prosenttia maatalouden puhtaasta tulosta ennen investointivaruksen vähentämistä, enintään kuitenkin 20 000 markkaa. Varauksen määrän on oltava vähintään 8 000 markkaa. Vuosi 1987 on ensimmäinen verovuosi, jolloin viimeistään on käytettävä vuodelta 1983 annetussa veroilmoituksessa tehtyä investointivarausta, ellei sitä ole jo sitä ennen käytetty. Lain mukaan investointivarausta ei tehdä verovuodelta, jona aikaisemmin tehtyä investointivarausta käytetään tai se luetaan tuloksi.

Investointivarausjärjestelmän käyttöönotolla myös maatalousverotuksessa on pyritty edistämään maatalouden omarahoitusta, lisäämään tuloksentasausmahdollisuuksia ja helpottamaan sukupolvenvaihdosta. Investointivarausjärjestelmän tehostamiseksi kevään 1986 maataloustuloratkaisussa sovitulla tavalla hallitus ehdottaa, että investointivaruksen määrää korotettaisiin siten, että se olisi enintään 30 prosenttia maatalouden puhtaasta tulosta ja vähennyksen enimmäismäärä olisi 40 000 markkaa. Vähimmäismäärä korotettaisiin samalla 10 000 markkaan. Tämä vähimmäismäärän korotus ei kuitenkaan vähentäisi varauksentekomahdollisuuksia, koska varauksen prosenttiosuutta puhtaasta tulosta ehdotetaan edellä selostetulla tavalla korotettavaksi. Näin ollen se maatalouden puhtaan tulon vähimmäismäärä, josta varaus voitaisiin tehdä, olisi muutoksen jälkeen nykyistä pienempi.

Hallitus ehdottaa, että maatalouden investointivarauslain voimassaoloaikaa jatkettaisiin viidellä vuodella vuoden 1987 alusta lukien eli vuosiksi 1987—1991.

Lakialoitteeseen n:o 74/1984 vp. sisältyvän lakiehdotuksen mukaan investointivaruksen enimmäismäärä olisi 30 000 markkaa.

Lakialoitteeseen n:o 103 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan maatalouden investointivarauslain 2 §:n 2 momentti kumottaisiin, jolloin uuden investointivaruksen voisi tehdä myös sinä vuonna, jolloin vanhaa investointivarausta käytetään.

Toivomusaloitteessa n:o 124/1983 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin maatalouden investointivarausjärjestelmän kehittämiseksi siten, että investointivaruksen alaraja poistetaan kokonaan ja ylärajaa nostetaan 20 000 markasta 40 000 markkaan sekä varausprosentti 20 prosentista 30 prosenttiin.

Toivomusaloitteessa n:o 136/1984 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin maatalouden investointivarauslain muuttamiseksi niin, että investointivaruksen enimmäismäärä alennettaisiin

8 000 markasta ainakin 6 000 markkaan, jolloin käytännössä varauksen 20 prosentin vuosittaisen enimmäismäärän mukaan investointivarauksen mahdollisuus tulisi jo 30 000 markan verotettavan tulon omaaville tiloille.

Toivomusaloitteessa n:o 259 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisesti tarpeellisiin toimenpiteisiin maatalouden investointivarausjärjestelmää koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen aikaansaamiseksi muun muassa siten, että laajennetaan mahdollisuuksia varauksen tekemiseen ja käyttämiseen.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Alppi, Joutsenlahti, Linna, Malm, Poutanen, Rosnell,

Käsitlemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

että lakialoitteisiin n:o 74/1984 vp. ja 103 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Vielä valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:o 124/1983 vp., 136/1984 vp. ja 259 hylättäisiin.

Rönholm, Tenhiälä ja Tuovinen sekä varajäsenet Eklund, Jokela, Mattila, Perho, Piipari, Rusanen, Sasi ja Vepsäläinen.

Vastalause

Hallitus esittää maatalouden investointivarauslain voimassaoloaikaa jatkettavaksi ja varauksen määrää korotettavaksi. Esitys perustuu kevään 1986 maataloustuloratkaisuun. Kokoomus tukeekin hallituksen tekemää esitystä.

Maatalouden investointivaruslain 2 §:n 2 momentin mukaan maatilatalouden harjoittajalla ei ole kuitenkaan oikeutta tehdä veroilmoituksessa investointivarausta niiltä verovuosilta, joina aikaisemmin tehtyjä investointivarausta käytetään tai luetaan tuloksi sen vuoksi, ettei varausta ole käytetty määrärajan kuluessa. Vuosi 1987 on ensimmäinen verovuosi, jolloin lain 6 §:n mukaan investointivarausta on käytettävä.

Koska tulorahoituksen tarve on suurimmillaan juuri silloin, kun investointeja suoritetaan, olisi varaus voitava tehdä myös niinä vuosina, joina varauksia on käytetty. Täten täydennettynä olisi maatalouden investointivarauslaki selvästi nykyistä toimivampi.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

maatalouden investointivarauslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1982 annetun maatalouden investointivarauslain (1103/82) 1 §,
2 §:n 1 momentti ja 12 § *sekä*
kumotaan 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §, 2 § ja 12 §
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1986

Heikki Perho
Pirjo Rusanen

Kimmo Sasi
Pertti Salolainen

